

مدارک مورد نیاز برای دریافت وام در عهد ناصری

۵ تیر ۱۴۰۰ ساعت ۱۳:۱۷

بانک شاهنشاهی اولین بانک به مفهوم امروزی بود که با صدور امتیازنامه‌ای از جانب ناصرالدین شاه قاجار در یازدهم بهمن ۱۲۶۷ خورشیدی برای «بارون جولپوس دو رویتر»، بانکدار یهودی-انگلیسی و با فرمان سلطنتی ملکه ویکتوریا از بریتانیا تأسیس شد. استفاده از اسکناس در دوران قاجار اولین بار از سوی بانک شاهنشاهی در ایران رایج شد. پس از انقلاب اسلامی و به موجب لایحه ملی شدن بانک‌ها تمامی فعالیت‌های بانک شاهنشاهی ایران به بانک تجارت واگذار شد.

این بانک که عوام آن را بانک شاهی می‌نامیدند وظیفه وام‌دهی را نیز برعهده گرفت. در روایتی درخصوص وام‌دهی در دوره ناصری آمده است: بانک حتی مدعی شد که می‌تواند از فساد مالی دولتمردان بکاهد. زیرا اگر آقامحمدتقی نجفی و یا بازرگانان با بهره ۱۸ یا گاه با ۳۰ درصد وام می‌دادند، بانک متعهد شد که به بهره ۱۲ درصد بسنده کند و از این راه بازرگانان و بزرگان ایران را یاری دهد و زمینه را برای سرمایه‌گذاری‌های تازه آماده سازد.

در نمونه‌هایی از برگه درخواست وام که بر جای مانده نوشته شده است: درخواست کننده وام می بایست نخست مبلغ دلخواه خود را مشخص کند. آنگاه متعهد شود که «دین ثابت است. انشاء الله از حال تحریر، بعد از انقضای شش ماه کارسازی» می نمایم. در اینجا بانک «دو ضامن» می خواست تا اگر بدهکار از عهده بر نیامد «تمام تنخواه» را از آن دو نفر بازستاند. پس با این تفصیل هر کس «می خواهد ضمانت بکند، نمی خواهد نکند». به هر صورت می باید تنخواه را سر وعده «به دفتر مرکزیه» برساند. بانک پذیرفت که بدهکاران بتوانند تنخواه را پیش از «انقضای وقت» هم کارسازی کنند. مشروط بر اینکه به دفتر مرکزی برسانند و در عوض قبض از رئیس بانک با نایب بانک بگیرند.»

منبع: بازرگانان در داد و ستد با بانک شاهی و رژی تنباکو (بر پایه آرشیو امین الضرب)، هما ناطق، انتشارات خاوران

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48400/ناصری-عهد-وام-دریافته-نیاز-مورد-مدارک/>